

ĠWANNI 20:19-23 U L-QRAR

George Ebejer

Dak li l-Kattolici japplikawh għall-qrar, jigifieri, Ġwanni 20:19-23 m'ghandu x'jaqsam xejn mal-qrar fil-widna għand il-qassis Kattoliku. U dan il-Knisja Kattolika tafu, tant kemm tafu li jekk inti tara t-traduzzjoni tal-Bibbja ta' l-Għaqda Biblika Maltija ssib li taht it-titlu **Ġesù jidher lid-dixxipli tiegħu** (Ġwanni 20:19-23) hemm ikkwotati wkoll: Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Lq. 24:36-49. Xi jfisser dan? Dan ifisser li t-tliet Vangeli l-oħra qegħdin jikkwotaw ukoll kliem Ġesù fl-istess okkażjoni hekk kif tahom il-*Kummissjoni l-Kbira* biex iħabbru l-Aħbar it-Tajba lill-ġnus kollha, imma Matthew jgħid parti minnu, Mark jgħid parti oħra, Luqa jgħid parti oħra waqt li Ġwanni jgħid parti oħra. Għalhekk huwa importanti li wiehed jaqra l-erba' Vangeli flimkien biex ikun jaf ezatt x'qal u x'ordna Ġesù lil l-appostli. Ġwanni 20:19-23 **m'ghandux x'jaqsam xejn mal-qrar fil-widna**. Ara l-ispjega ta' taht u jiena ċert li inti tifhem x'qiegħed ingħid. Tajjeb, izda, li meta titkellem ma xi Kattoliku u jikkwotalek Ġwanni 20:19-23 tghidlu biex igib il-Bibbja tiegħu miegħu.

Dwar dak li Ġesù qal lil Pietru f'Matthew 16:19 Ġesù qalu wkoll lil l-appostli l-oħra wkoll f'Matthew 18:18. Huma wżaw l-imfietah f'Atti 2:36-38 fejn fethu bihom il-bibieb tas-saltna jew knisja u dahlu dak in-nhar 3000 ruh (v. 41) fejn dawk li tghammdu kellhom dnubiethom mahfura u dawk li ma tghammdux kellhom dnubiethom mizmuma.

IL-KUMMISSJONI L-KBIRA

U

L-MAHFRA TAD-DNUBIET

George Ebejer

Biex wiehed jifhem sewwa x'ordna Ġesù lil l-appostli Tiegħu biex jippriedkaw dan għandu jaqra *l-erba'* Vangeli, jigifieri, dak li jintqal f'Matthew 28:16-20, f'Mark 16:14-18, f'Luqa 24:36-49 u fi Ġwanni 20:19-23. Tajjeb ukoll li wiehed jaqra Atti 1:6-8 u Atti 2:36-38 fejn f'dawn il-versi minn Atti għandu jsib ir-rizultat ta' dak li jkun qara fil-Vangeli. L-erba' Vangeli qegħdin jirakkontaw l-istess grajja, għalhekk biex wiehed ikun jaf ezatt x'qal il-Mulej dan għandu jaqrahom l-erbgha flimkien.

- **Matthew 28: 16-20:**

“Il-hdax-il dixxiplu telqu lejn il-Galilija u marru fuq il-muntanja fejn kien ordnalhom Ġesù. Kif rawh, inxteħut quddiemu, għalkemm xi whud iddubitaw. Ġesù resaq

ikellimhom u qalilhom: *“Lili nġhatat kull setgħa fis-sema u fl-art. Morru, mela, aġmlu dixxipli mill-ġnus kollha, u għammduhom fl-isem tal-Missier u ta’ l-Iben u ta’ l-Ispirtu s-Santu, u għallmuhom iharsu dak kollu li ordnajtilkom jien. U ara, jiena magħkom dejjem, sa l-aħħar raż-żmien.”*

- **Mark 16:14-18:**

“Fl-aħħar wera ruġu lill-ħdax stess waqt li kienu fuq il-mejda, u ċanfarhom talli kienu nieqsa mill-fidi u hekk rashom iebba li ma emmnu lil dawġ li kienu rawh wara li qam mill-mewt. U qalilhom: *“Morru fid-dinja kollha, xandru l-bxara t-tajba lill-ħolqien kollu. Min jemmen u jitgħammed, isalva; iżda min ma jemminx, ikun ikkundannat.* U dawn huma s-sinjali li jsieħbu lil dawġ li jemmu: f’ismi jkeċċu x-xjaten, jitekllmu b’ilsna ġodda, jaqbd u s-sriep b’idejhom, u jekk jixorbu xi xorb li jġib il-mewt ma jagħmlilhomx ħsara; iqieghdu idejhom fuq il-morda u dawn ifiqu.”

- **Luqa 24:36-49:**

“Kif kienu għadhom jitekllmu, Ġesù nnifsu waqaf f’nofshom u qalilhom: *“Is-sliem għalikom!”* Huma twerwru bil-biza’, għax ħasbu li qegħdin jaraw xi fantazma. Izda hu qalilhom: *“Għaliex tħawwadt? Għaliex dan it-tħassib kollu f’qalbkom? Araw idejja u riġlejja. Jiena hu! Missuni, u ifhmuha li l-ispirtu ma għandux laħam u għadam bħalma qegħdin taraw li għandi jien.”* Huwa u jgħidilhom dan, uriehom idejha u riġlejha. Izda billi huma, fil-ferħ tagħhom, kienu għadhom ma jridux jemmu u baqgħu mistaġġba, qalilhom: *“Għandkom xi haġa ta’ l-ikel hawn?”* Huma ressqulu quddiemu biċċa ħuta mixwija, u hu hadha u kielha quddiemhom, Imbagħad qalilhom:

“Meta kont għadni magħkom għedtilkom dawn il-kelmiet, ‘Jeħtieġ li jseħħ kull ma nkiteb fuqi fil-Liġi ta’ Mosè, fil-Profeti u fis-Salmi.’” Imbagħad fethilhom mohhom biex jifhmu l-Iskrittura. U qalilhom: *“Hekk kien miktub, li l-Messija jbati u fit-tielet jum iqum mill-inwriet, u li l-indiema għall-maħfra tad-dnubiet tixxandar f’Ismu lill-ġnus kollha, ibda minn Ġerusalem.* Intom xhud ta’ dan. U jiena, araw, nibgħat fuqkom lil dak li wiegħed Missieri. Imma intom ibqgħu fil-belt, sa ma Alla jkun libbiskom bil-qawwa tiegħu.”

- **Ġwanni 20:19-23:**

“Dak il-jum fil-ghaxija, meta d-dixxipli kienu flimkien imbezzgha mil-Lhud, bil-bibien maghluqa, gie Ġesù u qaghad f’nofshom; u qalilhom: Is-sliem ghalikom!” Kif qal hekk, uriehom idejh u ġenbu. Id-dixxipli ferħu meta raw lill-Mulej. Imbagħad Ġesù tenna jghidilhom: “Is-sliem ghalikom! Kif il-Missier bagħat lili, hekk jiena nibgħat lilkom.” *Kif qal hekk, nefah fuqhom u qalilhom: “Hudu l-Ispirtu s-Santu: Dawk li taħfrulhom dnubiethom ikunu maħfura, u dawk li żzommu-homlhom ikunu mizmuma.”*

- **Atti 1:6-8:**

“Kif kienu miġbura flimkien, staqsewh: “Mulej, hu dan iż-żmien li fih int se terġa’ twaqqaf is-saltna ta’ Israel?” hu wegibhom: “Mhix biċċa tagħkom li tkunu tafu l-waqt u iż-żmien li l-Missier għazel bis-setgħa tiegħu. *Imma meta jiġi fuqkom l-Ispirtu s-Santu, intom tircievu l-qawwa, u tkunu xieħda tiegħi f’Ġerusalem, fil-Lhudija kollha u s-Samarija u sa truf l-art.”*

- **Atti 2:36-38:**

“Mela ha jkun jaf bi żgur il-poplu kollu ta’ Israel li lil dan Ġesù, li intom sallabtuh, Alla għamlu Mulej u Messija.” Dan il-kliem li semgħu laqtilhom qalbhom, u qalu lil Pietru u lil l-apostli l-oħra: “L-ahwa, x’għandna naghmlu ahna?” U Pietru wegibhom: “*Indmu, u jitghammed kull wieħed minnkom fl-isem ta’ Ġesù Kristu għall-maħfra ta’ dnubietkom; u intom tircievu d-don ta’ l-Ispirtu s-Santu.*”

- **Atti 13:38-39:**

“Mela, ħuti, kunu afu dan: li permezz ta’ Ġesù qiegħda *tixxandar il-maħfra tad-dnubiet*; permezz tiegħu, kull min jemmen ikun iġġustifikat minn dak kollu li minnu ma stajtux tkunu iġġustifikati bis-saħħa tal-liġi ta’ Mosè.”

L-erba’ Vangeli flimkien jghidu hekk:

“Morru, mela, xandru l-Bxara t-Tajba u aghmlu dixxipli mill-ġnus kollha billi x-xandru l-indiema u l-maħfra tad-dnubiet, ibdew minn Ġerusalem.” (Mattew 28:19a; Luqa 24:47).

“Min jemmen u jitghammed fl-isem tal-Missier u ta’ l-Iben u ta’ l-Ispirtu s-Santu *dnubietu jkunu maħfura* u jsalva. (Mark 16:16a; Mattew 28:19b; Ġwanni 20:23a).

“Min ma jemminx, *dnubietu jkunu mizmuma* u jkun ikkun-dannat.” (Mark 16:16b; Ġwanni 20:23b).

F’**Atti 2:38** insibu t-twegiba ta’ l-apostlu Pietru li tigbor fiha dak li jghidu l-erba’ Vangeli kollha flimkien: L-erba’ Vangeli qegħdin jirrakkontaw l-**istess grajja** u mhux grajjiet separati. Għalhekk wiehed għandu jaqra l-erba’ Vangeli flimkien biex ikun jaf ezatt x’ordna l-Mulej lil l-apostli biex jippriedkaw lill-ġnus kollha!

Għalhekk isir l-iżball mill-Knisja Kattolika Rumana fejn hija tapplika Ġwanni 20:23 għall-qrar fil-widna, għand il-qassis Kattoliku, u fejn xi denominazzjonijiet, b’mod żbaljat għal kollox, iġhallmu li l-maġmudija mhix *għall-maħfra tad-dnubiet*, li persuna ssalva *bil-fidi biss*! Ma tistax tapplika l-Kelma ta’ Alla b’dak il-mod! Meta xi hadd jagħmel hekk, dan ikun qieghed inehhi parti mill-Kelma ta’ Alla barra mill-kuntest tagħha u b’hekk ikun qieghed iġhallem tagħlim falz! Prova ta’ dan hija dak li jsir dwar il-maħfra tad-dnubiet permezz tal-fidi u l-maġmudija flimkien u mhux permezz tal-fidi biss.

L-apostlu Pawlu qal hekk fl-Ewwel Korintin 10:14,

“Lil nies għaqlin qieghed inkellem: għarblu intom kull ma nġhid.”

U jiena se nissellef il-kliem ispirat ta’ Pawlu u nużah hawn ukoll: “Lil nies għaqlin qieghed inkellem: għarblu intom kull ma nġhid” dwar dan is-sugġett hekk importanti għas-salvazzjoni tagħkom:

Sommarju:

Wara li n-nies semgħu l-priedka ta’ Pietru, [Mattew 28:19a – “Morru, mela, *aġmlu dixxipli*”], huma staqsew:

*“L-aħwa, x’għandna nāġmlu aħna? [twemmin - Mark 16:16 – “Min jemmen”] Pietru wegibhom: “Indmu [indiema - Luqa 24:47 – “l-*indiema*” tixxandar], u jitgħammed kull wiehed minnkom [maġmudija - Mattew 28:19 – “u *għammadu-hom*”; Mark 16:16 – “Min... u *jitgħammed*”] fl-isem ta’ Ġesù Kristu [Mattew 28:19 – “*fl-isem* tal-...”] għall-maħfra ta’ dnubietkom [Luqa 24:47 – “*għall-maħfra* tad-dnubiet”; Ġwanni 20:23 – “dawk li *tahfrulhom dnubiethom ikunu maħfura...*”].”*

F’Atti 2:40, 41, wara lin-nies emmnu u staqsew x’kellhom jagħmlu biex isalvaw, naqraw,

*“U b’hafna kliem ieħor tahom xhieda u wissiehom billi qalilhom: “**Salvaw lilkom infuskom minn dan in-nisel ħazin.**” (v. 40; enfasi tiegħi).*

Minn dan il-kliem jidher ċar hafna li dawk li għamlu l-mistoqsija “x’għandna nagħmlu ahna?” (v. 37b) sa hawn kienu għadhom mhumiex salvi għaliex Pietru kien għadu qiegħed jgħidilhom biex “**isalvaw** lilhom infushom...” ukoll għalkemm huma kienu *emmn*! Issa isma’ x’jintqal f’vers 41:

*“Għalhekk dawk li laqgħu kliemu **tgħammedu** u dak in-nhar ingħaqdu mad-dixxipli madwar tliett elef ruh” (enfasi tiegħi).*

Meta huma “ingħaqdu mad-dixxipli”? Mhux meta *emmn* (v. 37). Imma meta “*laqgħu kliemu u tgħammedu.*” Jaqbel dan mal-kmand tal-Mulej, “Min jemmen [*laqgħu kliemu*] *u* *jitgħammed* [***tgħammedu***] *isalva*” (Mark 16:16)? Dan jaqbel perfettament!

Mela: (1) dawk (2) “laqgħu kliemu” (3) tgħammedu (4) “ingħaqdu mad-dixxipli.”

Ġesù kkmanda: (1) Min (2) jemmen u (3) jitgħammed (4) isalva...” (Mark 16:16).

Issa halli naraw kif mexxejja religjużi għabu l-Kelma tal-Mulej fix-xejn permezz tat-tagħlim falz tagħhom:

Imma x’inhu t-tagħlim falz ta’ xi denominazzjonijiet u tal-Knisja Kattolika Rumana? Ara jekk jaqbilx mal-Kelma ta’ Alla, il-Bibbja Mqaddsa. Ma hemmx għalfejn wiehed ikun xi skular kbir biex jifhem dan.

Skond dawk li jgħallmu li persuna tkun salva *bil-fidi biss* **Atti 2:41** għandu jinqara hekk:

(1) dawk li (2) “laqgħu kliemu” (4) “ingħaqdu mad-dixxipli (3) tgħammedu.”

Skond dawk li jgħallmu li persuna tkun salva *bil-fidi biss* **Mark 16:16** għandu jinqara hekk:

(1) Min (2) jemmen (4) isalva *u* (3) *jitgħammed ...*” (**Mark 16:16**).

Skond il-Kattoliċi Rumani li jgħallmu lit-trabi għandhom *jitgħammedu* **Atti 2:41** għandu jinqara hekk:

(1) dawk (3) [*li*] tgħammedu (4) “ingħaqdu mad-dixxipli” u (2) “laqgħu kliemu.”

Skond il-Kattoliċi Rumani li jghallmu lit-trabi għandhom jitghamdu **Mark 16:16** għandu jinqara hekk:

(1) Min (3) jitghammed (4) isalva u (2) jemmen ...” (**Mark 16:16**).

Kliem il-Mulej **f’Mark 16:16** huwa: 1 – 2 – 3 – 4

Kliem il-Kattoliċi Rumani huwa: 1 – 3 – 4 – 2

Kliem id-denominazzjonijiet huwa: 1 – 2 – 4 - 3

Kliem Luqa b’ispirazzjoni **f’Atti 2:41** huwa: 1 – 2 – 3 – 4

Kliem il-Kattoliċi Rumani huwa: 1 – 3 – 4 – 2

Kliem id-denominazzjonijiet huwa: 1 – 2 – 4 - 3

Id-deċizzjoni hija tiegħek u tiegħek biss. Lil min int trid tobdi, lil mex-xejja religjużi li qegħdin igibu l-Kelma ta’ Alla fix-xejn bit-tagħlim falz tagħhom, jew lill-Mulej? Daqshekk hija sempliċi d-deċizzjoni tiegħek. Ara Atti 5:29 u ddeċiedi.